Lecția Holocaustul în România

Lascu Hațegan Fabiana,
Colegiul Economic "Dionisie Pop Marțian", Clasa 10C
Centrul Județean de Excelență Alba
Prof. Coordonator: Simion Constantin Adrian

La una dintre orele de istorie am aflat că Holocaustul în România a fost procesul de exterminare a evreilor aflați în teritoriile controlate de statul român în anii 1937 și 1944. Ne-am hotărât să ne documentăm și să venim fiecare cu câte o sursă care să prezinte viața mai detaliată a oamenilor care au trecut prin acel iad. Și, pornind de acolo, să aflăm mai bine ce s-a întâmplat.

Am venit ora următoare pregătiți pentru a intra în pielea personajelor. Am început prin a povesti cum au început suferințele evreilor în România, odată cu cu promulgarea primelor legi anti-evreiești ale guvernului Octavia Goga și am continuat cu "poveștile" noastre până la explicarea modului de viață al celor deportați în Transnistria, sau chiar în lagăre (cum a fost cazul evreilor din N-V Transilvaniei, ocupat de Ungaria).

Și am găsit tot felul de exemple, care mai de care mai tragice:

- condițiile grozanice prin care au trecut evreii, sau cum au fost deportați: "Au rămas cred că 24 de bărbați care au fost bătuți și apoi împușcați. Pe noi ne-au dus la gară și ne-au băgat în vagoane închise de marfă și ne-au ținut un timp acolo"
- cu ce își hrăneau copiii nou-născuți: "Mama nu avea lapte și apoi am aflat că primul lichid care mi s-a dat erau picături din sucul de cartofi cruzi"
- cum erau îmbrăcați: "Aveam voie să ne luăm o lenjerie la noi"
- ce chinuri au îndurat în timpul deportării: "De peste tot au fost adunați evreii slabi fizic, inclusiv bătrâni, femei și copii. Lagărul a fost împrejmuit cu sârmă ghimpată și cu un șanț adânc. Paznicii îi împușcau pe toți cei care încercau să evadeze"
- condițiile din Transnistria: "Până la sfârșitul anului 1941, practic toți evreii din Basarabia care au supraviețuit în urma pogromurilor, execuțiilor, foametei, frigului, bolilor și chinurilor, au fost deportați peste Nistru, în Transnistria. În lagărele din Transnistria au supraviețuit foarte puțini."

Holocaustul în întreaga Europă a fost o pată neagră a istoriei, iar România regimului Antonescu a făcut parte, din păcate, din rândul țărilor în care evreii au avut de suferit. După acea oră interesantă am înțeles mai bine că e nevoie să comemorăm așa cum trebuie atât ziua de 9 octombrie (comemorarea Holocaustului în România), cât și pe cea de 27 ianuarie (Ziua Internațională de Comemorare a Holocaustului).

Tren cu victime ale pogromului de la Iași în timpul staționării la gara din Târgu Frumos, unde s-au înlăturat cadravrele

Sursă:https://ro.wikipedia.org/wiki/Holocaustul_%C3%AEn_Rom%C3%A2nia

Atitudini față de extremism și antisemitism în viața de toate zilele

De Andreea Vaida

Există numeroase ecranizări ale suferințelor îndurate de victimele Holocaustului. Urmărindu-le, am putut observa spre ce poate conduce ura, iraționalitatea și disprețul pentru o anumită rasă sau etnie: 17 milioane de oameni uciși, sursa acestui număr fiind United States Holocaust Memorial Museum.

Supraviețuitorii Holocaustului au rămas cu sechele și mărturisesc cu durere faptul că experiența terifiantă i-a schimbat în totalitate: „Durerea rămâne, amintirile rămân" , „Nu suntem salvați. Cine a fost acolo, nu-i salvat", spune Naftali Fürst. Așadar, în urma acestor mărturii, realizăm că Holocaustul a lăsat în urmă o serie de consecințe din punct de vedere psihologic, emoțional.

Filmele despre Holocaust sunt întotdeauna greu de urmărit. Consider că „Pianistul" reprezintă o formă desăvârșită de relatare a tragediilor din timpul războiului, fiind inspirat din povestea trăită de Wladyslaw Szpilman. Deși este dificil să vezi durerea prin care au trecut evreii și nu numai, dar și cruzimea de care au dat dovadă oamenii, este absolut necesar să știm ceea ce s-a întâmplat. Datoria noastră este de a nu ignora cauzele principale ale Holocaustului, fiindcă uciderea nu începe cu lagărele de exterminare și camerele de gazare, ci cu vorbele instigatoare la ură, cu ideologiile și programele de stat ce promovează ura religioasă și de rasă. De aici vine obligația lumii contemporane de a nu manifesta indiferență. Extrem de util ar fi să se atragă atenția asupra faptului că Holocaustul nu s-a petrecut în plină barbarie, ci în plină civilizație. Nu a avut loc într-o populație lipsită de tehnică și știință, ci într-una care a făcut uz de ambele.

Studiul antisemitismului pune în lumină manifestările prejudecăților, stereotipurilor și rasismului. Antisemitismul persistă, iar realitatea demonstrează că se află în creștere. Un exemplu concludent este întâmplarea de pe 27.02.2022, ziua internațională a comemorării Holocaustului, când 3 bărbați au depus o coroană pe care scria: „Să nu uităm despre Holocaust: Jumătate din adevăr este minciună".

TRADUCERE

Attitudes towards extremism and anti-Semitism in everyday life

By Andreea Vaida

There are many accounts of the suffering of Holocaust victims. Watching them, we could see what hatred, irrationality, and contempt for a particular race or ethnicity could lead to 17 million people killed, the source of this number being the United States Holocaust Memorial Museum.

Holocaust survivors are left with sequelae and painfully confess that the terrifying experience changed them completely: "The pain remains, the memories remain," "We are not saved. Whoever was there was not saved, "says Naftali Fürst. So, following these testimonies, we realize that the Holocaust left behind a series of psychological, emotional consequences.

Holocaust movies are always hard to watch. I consider the "Pianist" to be a perfect form of telling the tragedies of war, being inspired by the story of Wladyslaw Szpilman. Although it is difficult to see the pain that the Jews went through and not only, but also the cruelty that people showed, it is absolutely necessary to know what happened. It is our duty not to ignore the main causes of the Holocaust, because murder does not begin with extermination camps and gas chambers, but with hate speech, ideologies, and state programs that promote religious and racial hatred. Hence the obligation of the contemporary world is not to show indifference. It would be extremely useful to draw attention to the fact that the Holocaust did not take place in the midst of barbarism, but in the midst of civilization. It did not take place in a population devoid of technique and science, but in one that made use of both.

The study of anti-Semitism highlights the manifestations of prejudice, stereotypes, and racism. Anti-Semitism persists, and reality shows that it is growing. A conclusive example is the incident on 27.02.2022, the international day of commemoration of the Holocaust, when 3 men laid a wreath that read: "Let's not forget about the Holocaust: Half the truth is a lie."

Scrisoare pentru Eva Heyman

~Cea pe care mi-aș fi dorit să o cunosc altfel~

Bogza Ilinca

Mi-aș fi dorit să o cunosc pe Eva Heyman altfel. Mi-aș fi dorit ca, într-o bibliotecă, să îmi cadă în palme, dintre paginile unei cărți, poza ei învechită de timp sau un articol al unui fotoreporter purtând numele ei. O adolescentă să împărtășească povești și anecdote despre străbunica ei și să servească rețeta sa. O trecere ușoară, aducătoare de zâmbete și pași efemeri pe Pământ, firească în temporalitatea și căldura sa.

În schimb, tot ce ne-a rămas de la ea este acest jurnal, ultimul act de răzvrătire în conservarea spiritului său, testamentul suferinței sale din care răsună disperata ei dorință : ***„Eu vreau să trăiesc cu orice preț!”***. Avantajul literaturii de frontieră este că jurnalul intim, de rezistență, conferă confesiunea omului vremii, adevărurile vrute a fi ignorate strălucind simultan cu faptele, transformând autorul în mai mult decât un simplu număr.

Eva primește jurnalul de ziua ei, 13 februarie 1944. Prin intermediul lui, îi cunoaștem mama, tatăl, tatăl vitreg și bunicii materni cu care locuia. Din observațiile perspicace, înțelegem că, pentru ea, a fi arian va fi întotdeauna mai bine și că oricât de săracă ar fi ea, toți evreii vor fi pedepsiți pentru puținii evrei bogați. Pierderea Martei, prietena ei, o va bântui profund, și deși dorința ei de viață nu dispare: ***„nu vreau să mor, eu vreau să trăiesc, chiar dacă din întreg sectorul numai eu aş putea rămâne aici”***, evenimentele decurg până la împingerea ei, a unui simplu copil, în “Duba Morții” de către doctorul Mengele.

În ce ape ale dreptății ne scăldăm când ceilalți se înecă legați cu ghiulele? “Jandarmii prietenoși” sunt cei ce și azi permit extremismul ce creează războiul revărsat asupra noastră, deși îl vedeam irepetabil.

Mulți dintre cei uciși nu au avut o voce, dar Eva are. A venit timpul, în sfârșit, să o ascultăm.

TRADUCEREA

Bogza Ilinca

Letter to Eva Heyman

~ The one I wish I knew differently ~

I wish I knew Eva Heyman differently. I wish her old-fashioned picture or an article by a photojournalist bearing her name would fall into the palm of my hand, between the pages of a book, in a library. A teenage girl to share stories and anecdotes about her great-grandmother and serve her recipe. An easy passage, bringing smiles and ephemeral steps on Earth, natural in its temporality and warmth.

Instead, all we have left of her is this diary, the last act of rebellion in preserving her spirit, the testament of her suffering from which her desperate desire resounds: "I want to live at all costs!" The advantage of frontier literature is that the intimate, resistance diary confers the confession of the people of the time, the truths to be ignored shining simultaneously with the facts, transforming the author into more than a simple number.

Eva receives the diary for her birthday, February 13th, 1944. Through it, we get to know her mother, father, stepfather, and maternal grandmother with whom she lived. From insightful observations, we understand that for her, being an Aryan will always be better, and that no matter how poor she may be, all Jews will be punished for a few rich Jews. The loss of Marta, her friend, will haunt her deeply, and although her desire for life does not disappear - "I do not want to die, I want to live, even if only I could stay here in the whole sector" - the events go on until the her push, that of a simple child, in "Death Van" by Dr. Mengele.

In what waters of justice do we bathe while others drown tied up with cannonballs? The "friendly gendarmes" are the ones who even today allow the extremism that creates the war poured out on us, even though we saw it unrepeatable.

Many of those killed did not have a voice, but Eva has. It's finally time to listen.

Atitudini față de extremism și antisemitism în viața de toate zilele

Secțiunea: Creație literară

Elaborat de: Boișteanu Iulia și Lupu Alexandru

Clasa a XII-a F

Profesori : Stoian Marie-Jeanne, Munteanu Raluca

Liceul Tehnologic Economic de Turism, Iași

Atitudini față de extremism și antisemitism în viața de toate zilele

Suntem între anii 1940-1944, iar Europa este sub stăpânirea Germaniei naziste. Obiectivele lui Hitler sunt: să asigure „ spațiul vital” pentru poporul german, să schimbe radical geografia continentului, să pună stăpânirea pe principalele materii prime și să întemeieze o dominație bazată pe fundamente rasiale și pe o ierarhie precisă a popoarelor și a statelor. În planul de dominație politică și economică a rasei germane asupra tuturor celorlalte popoare europene este stabilită o gradație în misiunile încredințate fiecărei dintre țările ocupate.

În noua ordine europeană plănuită de Hitler, politica antisemită este strâns corelată cu îngrădirea „amenințării” comunismului. Eșecul „războiul fulger mondial”, cu perceperea imposibilității unei victorii germane în timp scurt asupra URSS, deschide drum punerii în practica a postulatelor rasiale ale Reich-ului: exterminarea sistematică a tuturor evreilor din Europa şi transformarea teritoriilor ocupate în „pământ pârjolit”, fără nici un respect pentru populațiile care le locuiesc. Genocidul evreilor ca premisă pentru perpetuarea „Reich-ului milenar” pe baze rasiale are prioritate absolută asupra fiecărui alt obiectiv, fie el și militar.

În opinia mea, nazismul nu se compară cu celelalte regimuri totalitare. După mine, nimeni și nimic nu are dreptul, în afară de Dumnezeu să hotărască cine are sau nu dreptul la viață. Germanii doreau un „spațiu vital" pentru ei, dar cu ce erau mai arieni decât ceilalți, cum pot influența originea și genele inteligența, dar mai ales comportamentul? Cum poate o ființă abia născută să plătească cu viața, pentru că s-a născut evreu?

Sunt sute de întrebări ce mă macină, dar cea pe care o reținde când am aflat prima oară despre Holocaust, la 12 ani este: „Care este motivul pentru care s-a ajuns la o asemenea monstruozitate?". Una dintre explicații a fost că Hitler i-a făcut răspunzători pentru piedicile în calea evoluției spirituale, dar mai ales în calea propășirii națiunii alese, germane, și chiar, în mod absurd, pentru pierderea Primul Război Mondial de către Germania. Eu cred că este o aberație. De ce ar trebui să plătească niște oameni care nici măcar nu sunt din Germania sau care nici măcar nu existau atunci pentru ceva ce nu depinde de ei. Au uitat oare ei de evreii ce s-au sacrificat pentru țară, de cei ce au primit medalii și alte distincți pentru curajul arătat în război?

După cum spune și filozoful George Santayana, ,,Cei care uită trecutul sunt condamnați să îl repete", așa cred și eu că e de datoria noastră să învățăm de pe urma nazismului și a Holocaustului și să încercăm să nu se mai întâmple ceva de anvergura acestuia în istoria omenirii.

TRANSLATION

Attitudes towards extremism and anti-Semitism in everyday life

Section: Literary creation
Developed by: Boișteanu Iulia and Lupu Alexandru
12th grade F
Teachers: Stoian Marie-Jeanne, Munteanu Raluca
Economic Technological Tourism High School, Iași

We are in the years 1940-1944, and Europe is under the rule of Nazi Germany. Hitler's goals were to provide the "living space" for the German people, radically change the geography of the continent, take control of the main raw materials, and establish domination based on racial foundations and a precise hierarchy of peoples and states. The plan of political and economic domination of the German race over all other European peoples establishes a gradation in the missions entrusted to each of the occupied countries.

In the new European order planned by Hitler, the anti-Semitic policy is closely linked to the restriction of the "threat" of communism. The failure of the "world lightning war" with the perceived impossibility of a short-term German victory over the USSR paves the way for the implementation of the Reich's racial postulates: the systematic extermination of all Jews in Europe and the transformation of the occupied territories into "scorched earth" without no respect for the people who live in them. The genocide of the Jews as a precondition for the perpetuation of the racial "millennial Reich" has absolute priority over every other goal, be it military.

In my opinion, Nazism does not compare to other totalitarian regimes. In my opinion, no one and nothing has the right, except God to decide who has or does not have the right to life. The Germans wanted a "living space" for them, but with what were they more Aryan than the others, how can the origin and genes influence intelligence, but especially behavior? How can a newborn pay with his life because he was born a Jew?

There are hundreds of questions that ground me, but the one I remember when I first learned about the Holocaust at the age of 12 is, "What is the reason for such a monstrosity?" One explanation was that Hitler held them responsible for obstacles to spiritual development, but especially to the spread of the chosen German nation, and even, absurdly, to Germany's loss of World War I. I think it's an aberration. Why should people who aren't even from Germany or who didn't even exist then pay for something that doesn't depend on them? Did they forget the Jews who

sacrificed themselves for the country, those who received medals and other honors for their courage in war?

As the philosopher George Santayana puts it, "Those who forget the past are doomed to repeat it." in the history of mankind.

FILE DE ISTORIE PREZENTĂ - LUMEA LA CONFLUENȚA CU UITAREA

De Comârlău Ecaterina

Dimineață. Multe file împrăștiate pe birou. Notițe….Toate rememorează întâmplări trăite. De domnul Clim, domnul Rabinovici, doamna Baichis…. Adevărte personaje în dulcele târg moldovenesc în care m-am născut. Adevărate legende ale unei comunități surprinsă magistral de un celebru concitadin, Victor Ion Popa. Micșorată, îmbîtrânită. Aproape pe cale de dispariție, dar care mai are puterea de a face pași pentru recuperarea memoriei.

Asta a vrut să fie dialogul pe care l-am avut cu ei, dialog captiv în foile răsfirate. Așa au ajuns până la mine frânturi de vieți. Frânturi de vieți frânte. Rude, prietenenul ce avea prăvălie în Podeni,, cunoscuți, verii de la Iași, nepoții de la Buzău. Prinși într-o genune cu adâncimi siderale, create de minți nebune, prin care s-a rătăcit mintea bulversată a omenirii.

Între tot ce răzbate dintre file vreau să pun ordine. O ordine emoțională. Să le strâng într-un mănunchi inteligibil, să le dau concretețe. Eseul rezultat să concluzioneze limpede că orice societate este are datoria morală să se confrunte la un moment dat cu spectrele propriului trecut.

Undeva în casă se aude în surdină televizorul. „Explozii, …trupe…invazie…„ Ciulesc urechile: E vreun film? Un „ ceva” nedefinit mă face să devin brusc atentă. E RĂZBOI! Război? Război altudeva înafară de cartea de istorie?

Tot planul limpede și bine stucturt din mintea mea se izbește în secunda primă de suprafața unei realități pe care o consideram sigură, protejată, intangibilă. Realitatea imediată se dovedește crunt și nemijlocit ALTCEVA. Ceva care distruge repere și valori. Distruge ființe

umane! Momentul pe care îl trăiesc cu intensitate îmi zdruncină convingerea că memoria ar trebui să aibă un rol în cunoașterea trecutului, în înțelegerea prezentului, că tragediile istorice trec peste unii semeni fără a lăsa urme.

Holocaustul relevat de literatură

Motaș Ștefania-Evelina, clasa a IX-a
Liceul Teoretic „Mihail Kogălniceanu” Vaslui

Holocaustul reprezintă una dintre cele mai cumplite atrocități din istoria umanității. Acesta a atins apogeul în timpul celui de-al Doilea Război Mondial (1939-1945), sub comanda lui Adolf Hitler și a colaboratorilor săi. Ținta acestei calamități au fost evreii, care erau considerați a fi o rasă sub-umană, de către regimul nazist. Aceştia erau duşi în aşa-zisele lagăre de concentrare, unde erau uciși, de cele mai multe ori utilizându-se metode extrem de crude. În timpul Holocaustului se estimează că ar fi murit aproximativ 6 milioane de evrei, de toate vârstele, majoritatea acestora provenind din state europene.

Tocmai pentru prevenirea unei astfel de tragedii a umanității, este important ca elevilor să li se aducă informații despre Holocaust, însă nu sub forma unei „teme minore”. Această perioadă întunecată trebuie tratată cu seriozitate, căci elevii trebuie să înțeleagă că Holocaustul a fost un genocid care s-a extins pe un întreg continent, care a distrus nu doar indivizi și familii, ci întregi comunități și culturi care s-au dezvoltat în Europa de-a lungul secolelor. Această dramă demonstrează fragilitatea tututor societăților și instituțiilor care ar trebui să protejeze securitatea și drepturile tuturor. Arată cum aceste instituții pot fi îndreptate împotriva unui segment al societății, sub influența abuzului de putere. Demonstrează pericolele prejudecăților, discriminării și dezumanizării, fie că este vorba de antisemitismul care a alimentat Holocaustul sau alte forme de rasism și intoleranță, căci cu astfel de probleme se confruntă și societatea contemporană.

Consider că o modalitate ideală și o bună sursă de acomodare cu tema este lectura cărților ce au ca subiect perioada celui de-al Doilea Război Mondial, Germania nazistă sau chiar Holocaustul în particular. Astfel de romane îți pot oferi în mod inconștient cunoștințe despre acest răstimp, te fac să devii mult mai conștient de gravitatea situației, punându-te în pielea personajelor și îți oferă nenumărate perspective în conformitate cu această temă. Deși

informațiile nu au caracterul științific al manualelor de istorie, romanele ajung mult mai ușor la sufletul tău decât reușesc documentele să o facă.

Trei cărți, din experiența mea de cititor, pe care le consider apropiate subiectului și care surprind această hecatombă în toată întunecimea sa, sunt „Hoțul de cărți”, de Markus Zusak, „Băiatul cu pijamale în dungi”, de John Boyne și „Păpușarul din Cracovia”, de R.M. Romero. Aceste romane prezintă atât cel de-al Doilea Război Mondial, cât și viețile grele pe care evreii le duceau, iar faptul că perspectivele abordate sunt atât de diferite, dar tratează aceeași problemă, este un lucur incredibil.

În „Hoțul de cărți” Moartea este naratoarea, iar aceasta spune povestea lui Liesel și încearcă să găsească o justificare pentru existența rasei umane. Liesel este o fetită de 9 ani, care asistă la moartea fratelui ei şi ajunge să locuiască la periferia unui orăşel din sudul Germaniei naziste, cu o familie adoptivă. După ce tatăl adoptiv o învaţă să citească, protagonista înţelege cât

de puternice sunt cuvintele şi începe să fure cărţi. Împărtăşeşte poveştile descoperite cu ceilalţi copii din cartier, în timpul bombardamentelor asupra oraşului, dar şi cu evreul pe care familia să îl ţinea ascuns în pivniţă. Experienţa lui Liesel emoţionează Moartea, care ajunge să îşi pună întrebarea „Cum se poate ca rasa umană să fie atât de urâtă şi atât de minunată în acelaşi timp?”.

În „Băiatul cu pijamale în dungi” este prezentată tot experiența unui copil de 9 ani și anume Bruno. Acesta trebuie să se mute într-un loc în care nu cunoaşte pe nimeni, după ce tatăl său este promovat. Odată ajuns la noua locuinţă, nu înţelege de ce nu poate părăsi curtea, aşa că ignoră avertismentele părinţilor şi începe să exploreze împrejurimile. Ajunge într-un loc înconjurat de garduri, în care vede mai mulţi bărbaţi de toate vârstele, îmbrăcaţi în pijamale în dungi. Un băieţel de vârsta lui îi atrage atenţia şi îi devine prieten. Lucrurile se complică când mama lui Bruno decide să îl părăsească pe tatăl său, iar cei doi copii îşi dau seama că nu se vor mai vedea. În aceste condiţii, Bruno decide să intre în tabăra în care locuia amicul său şi să cunoască mai bine lumea în care trăieşte acesta.

Contrastul dintre inocența copiilor și faptul că aceștia s-ar fi împotrivit regulilor aspre, alegând să-și urmeze propria judecată și propriile principii și supunerea adulților, care sub povara

fricii, a inconștienței și a lăcomiei au ales să continue pe drumul pătat de sânge învață despre posibilitățile umane în situații extreme și disperate, luând în considerare acțiunile făptuitorilor și victimelor, precum și ale altor persoane care, din diverse motivații, pot tolera, ignora sau acționa împotriva urii și violenței. Acest lucru poate dezvolta o conștientizare nu numai a modului în care ura și violența se instalează, ci și a puterii de rezistență, rezistență și solidaritate în context locale, naționale și globale.

În cele din urmă, deși „Păpușarul din Cracovia” nu este un roman istoric, acesta prezintă frânturi din ceea ce s-a întâmplat între 1939 și 1945, frânturi văzute printr-o lupă magică, astfel că acest roman este mult mai accesibil elevilor cu vârste mult mai fragede. Printr-o paralelă inedită între Cracovia celui de-Al Doilea Război Mondial și minunata lume de zahăr a păpușilor, Păpușarul din Cracovia tratează în ipostaze de basm subiectul sensibil al cruzimii umane. Fie ei păpuși sau oameni, locuitorii ambelor tărâmuri cad în disperare odată ce sunt puși față-n față cu invadatorii—ființe lacome și pline de prejudecăți—iar războiul le răpește, rând pe rând, toate lucrurile dragi sufletului lor.

În consecință, educația despre Holocaust oferă o oportunitate majoră pentru a stimula gândirea critică, conștientizarea socială a derapajelor istorice și dezvoltarea personală, iar pe lângă faptul că în învățarea despre Holocaust, elevilor le pot fi prezentate materiale științifice, balanța dintre realism și umanism ar trebui să fie înclinată de lectura scrierilor literare pe această temă.

Surse: liceunet.ro, en.unesco.org, thebookclub.ro, inefabil.ro

Antisemitismul. Catastrofă a lumii românești din secolul al XX-lea

de PLUTAȘU Victor-Ovidiu

Antisemitismul este un fenomen, care se manifestă în societatea românească încă din secolul al XIX-lea, inclusiv în cercurile politice și culturale. Forțele politice naționaliste din perioada interbelică au inclus antisemitismul în ideologiile lor, inspirate și de influentul curent fascist desfășurat pe plan european. Termenul de „Antisemitismus” a fost lansat de către jurnalistul german Wilhelm Marr (1819-1904), în anul 1879, pe o broșură probagandistă antisemită, publicată la Berlin și intitulată *„Victoria germanității asupra evreimii. Privită din punct de vedere neconfesional”*.

Antisemitismul are la bază influența tot mai ascendentă a evreilor în statele Europei secolului al XIX-lea. Aceștia erau foarte buni comercianți și erau cei care dețineau cea mai mare parte a averii și implicit multă putere politică, fapt ce a nemulțumit popoarele de pe *„bătrânul continent”*. Ura față de evrei fiind mult mai veche în societatea europeană, chiar marele reformator german Martin Luther publicând cartea *„Evreii și minciunile lor”* în anul 1543, o lucrare cu puternice manifestări antisemite.

Holocaustul (din limba greacă: *holos* „complet” și *kaustos* „ars”), sau Shoah-ul („catastrofă”) este un termen istoric, care se referă la genocidul organizat de Germania, îndreptat în special împotriva evreilor în anii celui de-Al Doilea Război Mondial și care a provocat aproximativ șase milioane de victime.

Primele legi antisemite din România au apărut odată cu guvernul Cuza-Goga, în 1937. Pe 28 decembrie 1937, guvernul liberal prezidat de Gheorghe Tătărăscu demisionează, instaurându-se guvernul național-creștin, în frunte cu Octavian Goga, secondat de A.C. Cuza.[1] De asemenea, în perioada interbelică, extrema dreaptă din România era reprezentată de partdiul legionar Liga Apărării Naționale-Creștine, fondat de părintele antisemitismului din România, A.C. Cuza[2] și Legiunea Arhanghelului Mihail, formată în 1927 și devenită mai apoi Garda de Fier sau Mișcarea Legionară, organizație condusă de Corneliu Zelea Codreanu și Horia Sima. Partidul a atras inițial o parte a tineretului studios și a intelectualității românești, dar cu timpul cei mai mulți s-au îndepărtat de doctrina legionară.[3] Codreanu însuși a explicat și era covins, fiind împotriva evreilor înainte să fi auzit măcar de Hitler, că evreii erau cauza crizei care se resimțea în toate domeniile vieții românești.[4] Goga și Cuza erau de acord cu necesitatea unei monarhii totalitare, care privea limitări drastice a drepturilor cetățenești acordate evreilor după 1918.[5]

O manifestare violentă de amploare împotriva evreilor a fost pogromul de la București (21-23 ianuarie 1941), organizat de legionari, în timpul căruia au fost executați circa 120 de evrei. Un astfel de genocid s-a petrecut și la Iași, între 27-30 iunie 1941. Între 1930 și 1942 s-a raportat o scădere drastică a populației evreiești din România. În 1930 erau atestați 756 930 de evrei (4,2% din populație), iar la 1942 sunt atestați doar 292 149 de evrei (1,7% din populație).[6]

---

[1] Acad. Dan Berindei, *„Istoria românilor din Paleolitic până în 2008”*, Editura Cartex, București, 2008, p. 191
[2] Keith Hitchins, *„România 1866-1947”*, trad. din lb. Engleză de George G. Potra și Delia Răzdolescu, Editura Humanitas, București, 1996, p. 430
[3] Acad. Ioan-Aurel Pop, *„Istoria ilustrată a românilor pentru tineri”*, Editura Litera, București, 2018, p. 201
[4] Corneliu Zelea Codreanu, *„Pentru legionari”*, Madrid, 1968, Ediție anastatică după 1936, p. 412-424
[5] Gheorghe T. Pop, *„Caracterul antinațional și antipopular al activității Partidului Național-Creștin”*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1978, p. 121-166
[6] Lya Benjamin, *„Evreii din România între anii 1940-1944. Problema evreiască în stenogramele Consiliului de Miniștri”*, prefață de Acad. prof. dr. Nicolae Cajal, Volumul II, Editura Hasefer, București, 1996, p. XVIII

În opinia mea, foarte puternicul antisemitism român poate fi rezumat într-o replică pe care o folosea mareșalul Ion Antonescu: *„Satana este evreu”*[7]...

Din păcate, antisemitismul încă este o problemă a societății contemporane. Este o formă de discriminare care este la fel de gravă ca rasismul sau xenofobia. Chiar dacă nu la fel de concretizată și dură ca în trecut, această ură nejustificată și injustă față de evrei încă este prezentă în rândul populației. Poate prin conștientizarea trecutului și prin o cunoaștere mai bună a istoriei, am încredere că antisemitismul și orice formă de discriminare va dispărea!

Adevăr și memorie antisemitism și holocaust în România

Tabak Eszter-Ilona

Tragedia numită Holocaust a fost un moment istoric foarte greu pentru persoanele care au avut parte de cele întâmplate. Au fost supuse încercărilor atât victimele cât unii soldați, familiile lor și cei care au fost dezavantajați în orice mod de aceste fapte comise de acești extremiști fără milă.

Fiind exemplu bunicul meu (Tabak László), singurul supraviețuitor din familie. El a fost despărțit cu cruzime de cei dragi iar în cele din urmă a aflat că a rămas singur și s-a putut baza doar pe forțele lui, deoarece rudele lui părăsiseră lumea noastră.

Abia împlinise 16 ani când a fost deportat de cei cu banderola roșie, împreună cu fratele lui mai mic, Ervin și părinții lui, într-o zi de Iunie 1944. Au fost îmbarcați în vagoane de marfă la Târgu Mureș cu destinație Auschwitz fără mâncare, fără apă. Apoi, erau selectați după puteri, el cu tatăl lui fiind abți de muncă, iar mama și fratele lui trimiși spre camerele de gaze. În timp scurt tatăl lui a decedat fiind bolnav, iar bunicul meu a fost transferat la Birkenau unde a fost trimis să lucreze la o fabrică de tranzistoare. Din cauză că primeau doar o masă pe zi care a fost o supă cheală era foarte slăbit ulterior ajungând la 45 de kilograme. Spre sfârșitul războiului naziștii de frica Rușilor au hotărât să părăsească tabăra de concentrare împreună cu prizonierii mergând pe

[7] Telegrama de pe front a mareșalului Ion Antonescu, adresată profesorului Mihai Antonescu, 3 sep. 1941.

jos spre direcția Berlin-ului, mai târziu acesta fiind numit “marșul morții”. În Berlin, bunicul a fost spus să caute bombe neexplodate, iar când războiul a luat sfârșit a căutat o cale să se întoarcă acasă în România.

Ca încheiere aceste întâmplări traumatizate l-au marcat atât de mult încât nu a vrut să vorbească despre război, nici măcar să-și aducă aminte de acele sentimente dureroase, fiind ziarist și scriitor nu a scris nici-un cuvânt despre viața lui în război.

Nu se întâmplă dintr-o dată

Daria-Ioana Țicu-Toma

Clasa a XI-a E

Colegiul Național „Alexandru Odobescu” Pitești

Prof. coordonator,

Camelia Cioacă

9 octombrie 2019. Memorialul Holocaustului din București. Câteva coroane de flori stau sprijinite de zidurile gri, păzite de doi soldați ce par a fi de ceară, sobri și importanți în neclintirea lor. Încăperea se animă puțin, suntem 40 de adolescenți curioși, dar cuprinși de importanța momentului în același timp. Cu toții facem parte dintr-un proiect Erasmus ce are ca scop combaterea xenofobiei și în care este implicat și colegiul nostru alături de școli din Islanda, Suedia și Polonia. Se vorbește puțin și în șoaptă.

Când le-am spus părinților că vom ajunge la Memorialul Holocaustului din București, au fost foarte mirați. Nu știau că există unul. *”În memoria celor uciși de legionari?”* au întrebat ei. *”Da, și nu numai. Este vorba și de evreii deportați în Transnistria în perioada 1941-1944” ”Adică la Bug?” ”Da, la Bug”.*

Ies afară și, în timp ce îmi aștept colegii, mă uit la lumea care trece pe lângă noi. Unii nici nu ne observă, alții ne aruncă câteva priviri. Nu par a ști ce se întâmplă acolo, nu par a ști nici destinația clădirii, nici semnificația zilei de astăzi. Îmi vine în minte ziua în care, în aceeași echipă, am vizitat Memorialul Auschwitz-Birkenau. Aproape că mă pierdusem de grup în

mulțimea de oameni venită din toate colțurile lumii, din Europa, din Africa, Asia, America de Sud. De toate vârstele, de la contemporani cu perioada celui de-al Doilea Război Mondial până la tineri și adolescenți. Pe fața tuturor se putea citi aceeași întrebare: ” Cum a fost posibil? Cum de s-a putut întâmpla așa ceva?”

Mă uit la jucăriile aduse de noi în memoria copiilor care au fost victimele nebuniei adulților. Nu s-a întâmplat dintr-o dată, nici în România nici altundeva. Otrava a fost strecurată picătură cu picătură, de la primele legi antisemite date de guvernul A.C. Cuza și care prevedeau limitarea accesului evreilor în universități și funcții publice. Și apoi au urmat altele, și altele până s-a ajuns la copii deportați, uciși, gazați. Nu se întâmplă dintr-o dată, e lecția de istorie pe care trebuie s-o învățăm și să luăm aminte.